

«ئىنجىل 25-قىسىم»

«يۇھاننا»

3- مەكتۇپ»

© مۇقەددەس كىتاب 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«ئۇيغۇرچە كالام تەرجىمىسى»

ئىنجىل 25-قىسىم

«يۇھاننا 3-مەكتۇپ»

«روسۇل يۇھاننا يازغان ئۈچىنچى مەكتۇپ»

كىرىش سۆز

بۇ قىسقا خەتنىڭ مۇئەللىپى روسۇل يۇھاننا. خەت ئۆزى جامائەتتىكى گايۇس ئىسىملىك بىر قېرىنداشقا يېزىلغاندۇر. خەتكە قارىغاندا، گايۇس «كىچىك ئاسىيا» (ھازىرقى تۈركىيە) دىكى مەلۇم بىر جامائەتكە مەسئۇل بىر يېتەكچى ئىدى. بىزنىڭچە بىرنەچچە يىل بۇرۇن روسۇل يۇھاننا گايۇسنىڭ ئېتىقاد يولىغا كىرىشنىڭ ۋاسىتىچىسى بولغانىدى (چۈنكى ئۇ بىر قېتىم گايۇسقا «مېنىڭ بالىلىرىم» دىن بىرىنىڭ سۈپىتىدە سۆز قىلىدۇ (4-ئايەت)).

خەتنى يېزىشنىڭ ئارقا كۆرۈنۈشى مۇنداق: — بىرنەچچە قېرىنداش يۇھاننا خىزمەت قىلىۋاتقان جامائەتنىڭ ئۆزى ياكى ئۇنىڭغا يېقىن تۇرغان جامائەتلەر ئارىسىدىن چىقىپ، خۇش خەۋەرنى تارقىتىشقا يول ئالغانىدى. ئۇلار بىرىنچى قېتىم سەپەر قىلغاندا گايۇس ۋە ئۇ خىزمەت قىلىۋاتقان جامائەتتىكىلەرگە يولۇقۇپ قېلىپ، ئۇلار تەرىپىدىن كۈتۈۋېلىنغان. يۇھاننانىڭ يېنىغا قايتىپ كەلگەندە ئۇلار تەبىئىي ھالدا ئۇنىڭغا ۋە جامائەتتىكىلەرگە گايۇسنىڭ مېھماندوستلۇقى، شۇنداقلا سەپىرىگە ياردەم بەرگەنلىكى توغرىلىق گۇۋاھلىق بەرگەن.

ئۇلار ھازىر يەنە بىر قېتىملىق «خۇش خەۋەر تارقىتىش سەپىرى» ئۈچۈن يولغا چىققاچى. شۇنىڭ ئۈچۈن يۇھاننا ئۇشبۇ خەتنى يېزىپ ئۇلارغا: «گايۇسنىڭ يۇرتىدىن ئۆتكىنىڭلاردا ئۇنىڭغا بۇنى تاپشۇرۇپ بېرىڭلار» دەپ تاپىلغانىدى. خەتنىڭ مەقسىتى

گايۇستىن بۇ قېرىنداشلارنىڭ سەپەرنى داۋاملاشتۇرۇشىغا يەنە بىر قېتىم ياردەم بېرىشكە ئۆتۈنۈش ۋە رىغبەتلەندۈرۈشتىن ئىبارەت ئىدى. دېمىسەكمۇ، خەت ھەممىمىزنى خۇش خەۋەر خىزمىتىدە «يولغا چىققان» قېرىنداشلىرىمىزغا ئوخشاشلا ياردەم بېرىشكە جېپىكلەيدۇ.

شۇ قېرىنداشلار ئىچىدە بەلكىم گايۇس تونۇمايدىغان بىرى، يەنى دېمىترىئۇس ئىسىملىك قېرىنداش بار ئىدى (12-ئايەت) ۋە خەت ئۇنىڭغا دېمىترىئۇسنى تەۋسىيە قىلىپ تونۇشتۇرىدۇ. دېمىترىئۇس بۇ «خۇش خەۋەر ئەترىتى» نىڭ مەسئۇلىمۇ؟ خەت گايۇسقا يەنە دىئوتىرەپەس دېگەن بىرسى توغرىلىق ئاگاھلاندۇرىدۇ. دىئوتىرەپەس بولسا گايۇس تۇرغان جايغا يېقىن يۇرتتىكى باشقا بىر جامائەت ئىچىدە كۆزگە كۆرۈنگەن، ئۆزىنى چوڭ تۇتىدىغان بىر كىشى بولسا كېرەك. يۇھاننانىڭ دىئوتىرەپەس توغرىلىق ئەرزى دىئوتىرەپەسنىڭ «ساختا تەلىمچى» ئىكەنلىكىدىن ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ ھاكاۋۇرلۇق قىلىپ، جامائەت ئۈستىگە ھوقۇقۋازلىق قىلغانلىقى ئۈچۈندۇر. ھالبۇكى، بىركىم توۋا قىلماي ھاكاۋۇرلىشىۋەرسە، ئاخىر بېرىپ ساختا تەلىم بېرىشكە باشلايدۇ. سەۋەبى، ھاكاۋۇر كىشى ھامان ئۆزىنىڭ ئەسكىلىكى ئۈچۈن باھانە ئىزدەپ ھەقىقەتنى بۇرمىلايدىغان بولىدۇ. ئىبلىسنىڭ ئۆزى ئەسلىدە شۇنداق ھاكاۋۇرلىشىشى بىلەن ئاخىرىدا بۈگۈنكى يالغانچى ھالىتىدە قالغان ئەمەسمۇ؟

خەتنىڭ مەزمۇنى: -

1. دۇئاپىسالام (1-4-ئايەتلەر)
2. گايۇسنى تەرىپلەش (5-8-ئايەتلەر)
3. دىئوتىرەپەسنىڭ قىلمىشلىرى (9-11-ئايەتلەر)
4. دېمىترىئۇسنى تەرىپلەش (12-ئايەتلەر)
5. ئاخىرقى سۆز (13-15-ئايەتلەر)

«يۇھاننا 3-مەكتۇپ»

روسۇل يۇھاننا يازغان ئۈچىنچى مەكتۇپ

1

¹ مەنكى ئاقساقال ئۆزۈم ھەقىقەتتە سۆيگەن سۆيۈملۈك گايۇسقا سالام! ² ئى سۆيۈمكۈك دوستۇم، جېنىڭ گۈللەنگەندەك⁽¹⁾، ھەممە ئىشلىرىڭنىڭ گۈللىنىشىگە ۋە تېنىڭنىڭ سالامەت بولۇشىغا تىلەكداشمەن. ³ قېرىنداشلار كېلىپ، سەندە بولغان ھەقىقەت توغرىلۇق گۇۋاھلىق بەرگەندە⁽²⁾، مەن ئىنتايىن بەك خۇشاللاندىم؛ چۈنكى سەن ھەقىقەتتە داۋاملىق مېڭىۋاتىسىەن. ⁴ ماڭا نىسبەتەن، ئەزىز بالىلىرىمنىڭ ھەقىقەتتە مېڭىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاشتىنمۇ چوڭ خۇشاللىق يوقتۇر⁽³⁾.

خۇش خەۋەر خىزمىتىدە بولىدىغانلارغا ياردەم بېرىش

⁵ سۆيۈملۈك دوستۇم، يېنىڭغا بارغان قېرىنداشلارغا⁽⁴⁾ (گەرچە ئۇلار ساڭا ناتونۇش بولسىمۇ) قىلغانلىرىڭنىڭ ھەممىسىدە ئىخلاسمەنلىكنىڭ ئىسپاتلىنىدۇ. ⁶ ئۇلار جامائەت ئالدىدا⁽⁵⁾ سېنىڭ بۇ مېھر-مۇھەببىتىڭ توغرىسىدا گۇۋاھلىق بەردى. ئۇلارنى يەنە خۇدانىڭ يولىغا لايىق سەپىرىگە

¹ «جېنىڭنىڭ گۈللەنگەندەك...» — دېمەك، گايۇسنىڭ ئىچكى دۇنياسى ئىنتايىن باي، روھىي بايلىقلىرى ناھايىتى كۆپ.

بۇ ئايەتكە قارىغاندا، خۇدانىڭ ئۆز پەرزەنتلىرىگە بولغان ئىرادىسىنى ئومۇمەن ئېيتقاندا ئۇلارنىڭ تېنىنىڭ ساغلام بولۇشى، دېگىلى بولىدۇ.

² ياكى «سېنىڭ توغراڭدە ھەقىقەت بويىچە گۇۋاھلىق بەرگەندە...».

³ «ئەزىز بالىلىرىم» — بۇ ئايەتتىن بىزگە روشەنكى، گايۇس (يەلكىم خېلى بۇرۇنلا) روسۇل يۇھاننا ئارقىلىق خۇش خەۋەرنى قوبۇل قىلغان ۋە شۇنداقلا ئۇنىڭ «بالىلىرى»دىن بىرى بولۇپ قالغان.

⁴ بۇ قېرىنداشلار جامائەتلەرگە تەسەللى-رىغەت يەتكۈزۈش، تەلىم بېرىش ۋە خۇش خەۋەرنى تارقىتىش ئۈچۈن ياقا يۇرتلارغا چىققان. 7-ئايەتنى كۆرۈڭ.

⁵ «جامائەت» مۇشۇ يەردە مۇئەللىپنىڭ ئۆز جامائىتىنى كۆرسەتسە كېرەك.

ئۆزىنى قوپساڭ، ياخشى قىلغان بولسەن⁽⁶⁾. ⁷ چۈنكى ئۇلار سەپەردە يات ئەللىك ئېتىقادسىزلاردىن⁽⁷⁾ ھېچ نېمە ئالماي، شۇ مۇبارەك نام ئۈچۈن⁽⁸⁾ يولغا چىقتى. ⁸ شۇڭا، ھەقىقەت بىلەن خىزمەتداش بولۇپ تەڭ ئىشلىگۈچى بولۇش ئۈچۈن⁽⁹⁾ بىز شۇنداقلارنى قوللاپ-قۇۋەتلىشىمىزگە⁽¹⁰⁾ توغرا كېلىدۇ⁽¹¹⁾. ⁹ بۇ توغرىلۇق جامائەتكە مەكتۇپ يازدىم. لېكىن ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ، جامائەتكە باش بولۇش تەمەسسە بولغان دىئوتەرەپەس بىزنى قوبۇل قىلمايدۇ⁽¹²⁾. ¹⁰ شۇنىڭ ئۈچۈن مەن بارغاندا، ئۇنىڭ قىلغان ئەسكىلىكلىرىنى، يەنى ئۇنىڭ بىزنىڭ ئۈستىمىزدىن قىلغان رەزىل سۆزلىرى بىلەن غەيۋىتىنى يۈزىگە سالمەن⁽¹³⁾؛ ئۇ ئۇنىڭلىق بىلەنلا توختاپ قالمايدۇ، يەنە سەپەردىكى قېرىنداشلارنى⁽¹⁴⁾ قوبۇل قىلمايلا قالماي، قوبۇل قىلماقچى بولغانلارنىمۇ توسايدۇ

⁶ «ئۇلارنى ... سەپەرگە ئۆزىنى قوپۇش». بۇ ئايەتنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، بۇ قېرىنداشلار خۇش خەۋەرنى تارقىتىشقا چىققاندا، بۇرۇن بىر قېتىم گايۇس تەرىپىدىن كۈتۈۋېلىنغان. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇلار يۇھاننانىڭ، شۇنداقلا ئۆز جامائىتىنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلدى، گايۇس توغرىلۇق گۇۋاھلىق بەردى. ئۇلار ھازىر قايتىدىن سەپەرگە چىققان، يۇھاننا گايۇسقا يازغان ئۇشۇ خەتنى بەلگىم سەپەرگە چىققانلار گايۇسقا تاپشۇرۇشقا ئېلىپ بارىدۇ.

⁷ «يات ئەللىك ئېتىقادسىزلار» مۇشۇ يەردە «يات ئەللىكلەر» ياكى «يات ئەللەر» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ. ئادەتتە بۇ سۆز «يەھۇدىي بولمىغان ئەللەر»نى كۆرسىتىدۇ، لېكىن مۇشۇ يەردە «ئېتىقادسىزلار» دېگەن كۆچمە مەنىدە ئىشلىتىلىدۇ.

⁸ «شۇ مۇبارەك نام ئۈچۈن» گرىك تىلىدا پەقەت «نام» بىلەن ئىپادىلىنىدۇ؛ چۈنكى يۇھاننا ۋە شۇ قېرىنداشلار ئۈچۈن پەقەت بىرلا نام مەۋجۇت ئىدى (يەنى بىردىنبىر مەسىھنىڭ نامىدۇر). مەسىھ، «1يۇھ.» 12:2 نىمۇ كۆرۈڭ).

⁹ «ھەقىقەت بىلەن خىزمەتداش بولۇپ تەڭ ئىشلىگۈچى بولۇش ئۈچۈن» — بۇنىڭغا قارىغاندا «ھەقىقەت» دېگەن ئىبارە «ھەقىقەتنىڭ روھى»، يەنى مۇقەددەس روھنىڭ ئۆزىنى كۆرسىتىدۇ. ¹⁰ «قوللاپ-قۇۋەتلىش» گرىك تىلىدا «قوبۇل قىلىش» دېگەن پېئىل بىلەن ئىپادىلىنىدۇ ۋە ئۆيدە كۈتۈۋېلىشنى چوقۇم ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

¹¹ بۇ ئايەتتىكى «بىز» شۈبھىسىزكى، بارلىق ئېتىقادچىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ¹² روشەنكى، بۇ ئايەتتە تىلغا ئېلىنغان «جامائەت» يۇھاننا ياكى گايۇس بىلەن مۇناسىۋەتلىك جامائەت ئەمەس، بەلكى گايۇس تۇرغان يۇرتقا يېقىن جايلاشقان بىر جامائەت ئىدى.

¹³ «يۈزىگە سالمەن» گرىك تىلىدا «ئەسلىتىمەن» بىلەن ئىپادىلىنىدۇ. يۇھاننا بۇ يامانلىقنى دىئوتەرەپەستىن باشقا ھېچكىمگە ئەسلىتمەيدۇ!

¹⁴ بۇ «قېرىنداشلار» يۇقىرىدا تىلغا ئېلىنغان خۇش خەۋەرنى تارقىتىش ئۈچۈن يولغا چىققان قېرىنداشلاردۇر.

ۋە ھەتتا ئۇلارنى جامائەتتىن قوغلاپ چىقىرىۋاتىدۇ⁽¹⁵⁾.

¹¹ ئى سۆيۈملۈك دوستۇم، يامانلىقتىن ئەمەس، ياخشىلىقتىن ئۆلگە ئالغىن. ياخشىلىق قىلغۇچى خۇدادىندۇر. يامانلىق قىلغۇچى خۇدانى ھېچ كۆرمىگەندۇر.

¹² دېمىترىئۇسنى بولسا ھەممەيلەن، ھەتتا ھەقىقەتنىڭ ئۆزى ياخشى گۇۋاھلىق بېرىپ تەرىپلەيدۇ⁽¹⁶⁾. بىزمۇ ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىمىز ۋە گۇۋاھلىقىمىزنىڭ ھەقىقەت ئىكەنلىكىنى سەنمۇ بىلىسەن⁽¹⁷⁾.

¹³ ساڭا يازىدىغان يەنە كۆپ سۆزلىرىم بار ئىدى؛ لېكىن قەلەم بىلەن سىياھنى⁽¹⁸⁾ ئىشلەتكەندىن كۆرە، ¹⁴ سەن بىلەن پات ئارىدا دىدار كۆرۈشۈشنى ئارزۇ قىلىمەن؛ شۇ چاغدا دەرەقمەدە سۆزلىشىمىز. ¹⁵ ساڭا خاتىرجەملىك يار بولغاي! دوستلاردىن ساڭا سالام⁽¹⁹⁾. سەنمۇ ئۇ يەردىكى دوستلارغا ئىسىم-فامىلىلىرى بويىچە مەندىن سالام ئېيتقايسەن⁽²⁰⁾.

¹⁵ دىئوتەرەپەنىڭ جامائەتكە ئاقساقال بولغان-بولمىغانلىقى ئېنىق ئەمەس، ئىشقىلىپ جامائەت ئىچىدە خېلى تەسىرى بار ئادەم بولسا كېرەك.

¹⁶ مۇمكىنچىلىكى باركى، دېمىترىئۇسنىڭ ئۆزى يۇھاننانىڭ يېنىدىن يولغا چىققان «خۇش خەۋەرچى قېرىنداشلار» نىڭ بىرى (ھەتتا ئۇلارنىڭ باشلىقى) ئىدى.

«ھەقىقەتنىڭ ئۆزى... گۇۋاھلىق بېرىدۇ» — بىزنىڭچە مۇشۇ يەردە «ھەقىقەت» شۈبھىسىزكى، «ھەقىقەتنىڭ روھى»، يەنى مۇقەددەس روھنىڭ ئۆزىنى كۆرسىتىدۇ. دېمەك، مۇقەددەس روھ بىلەن تولغان ھەربىر كىشى دېمىترىئۇس بىلەن ئۇچراشقاندا، ئۆزىنىڭ روھىدا دېمىترىئۇسنىڭ قانداق ئادەم ئىكەنلىكى توغرىلىق مۇقەددەس روھتىن بولغان گۇۋاھلىقى بولىدۇ. «قوشۇمچە سۆز» بىمىزنى كۆرۈڭ.

¹⁷ ياكى «ھەقىقەت ئىكەنلىكىنى سەنمۇ بىلىسەن»
¹⁸ گرىك تىلىدا «سىياھ ۋە قەلەم».

¹⁹ «دوستلار» — يۇھاننانىڭ يېنىدىكى بارلىق قېرىنداشلارنى كۆرسەتسە كېرەك. يۇھاننا «سېنىڭ دوستلىرىڭ» ياكى «مېنىڭ دوستلىرىم» دېمەيدۇ. ھەقىقىي قېرىنداش بولسا ھەربىر باشقا قېرىنداشقا، يەنى خۇدانى سۆيگۈچىلەرنىڭ ھەممىسىگە دوستتۇر.

²⁰ يۇقىرىدا ئېيتقىنىمىزدەك، «دوستلار» مۇشۇ يەردە گايۇسنىڭ يېنىدىكى بارلىق قېرىنداشلارنى كۆرسىتىدۇ.

قوشۇمچە سۆز

(12:1) «دېمىترىئۇسنى بولسا ھەممەيلەن، ھەتتا ھەقىقەتنىڭ ئۆزى ياخشى گۇۋاھلىق بېرىپ تەرىپلەيدۇ. بىزمۇ ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىمىز ۋە گۇۋاھلىقىمىزنىڭ ھەقىقەت ئىكەنلىكىنى سەنمۇ بىلىسەن».

بۇ ئايەتتىكى «ھەقىقەتنىڭ ئۆزى» (دېمىترىئۇس توغرۇلۇق) ... گۇۋاھلىق بېرىدۇ» دېگەن قىزىق ئۇچۇرنى ئوقۇغاندا بەزى ئوقۇرمەنلەر ئۇنىڭدىن ئاتلاپ ئۆتۈپ كېتىشى مۇمكىن.

ئاز بولمىغان ئالىملار بۇ سۆزلەرنىڭ مەنىسى ئۈستىدە پەقەت: —
«دېمىترىئۇس ھاياتىنى ھەقىقەت ئىچىدە ئۆتكۈزىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن ھەربىر كۆز ئىگىسى ئۇنىڭدا شۇنداق يولدا نامايان بولغان ھەقىقەت ئارقىلىق ئۇنىڭ قانداق ئادەم ئىكەنلىكىنى كۆرەلەيدۇ» دەيدۇ.

گەرچە بۇ باياننى راست (ۋە شۇنداقلا يۇھاننانىڭ كۆرسەتكەن مەنىسى شۇنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) دەپ ئېتىراپ قىلساقمۇ، يۇھاننانىڭ ئۇششۇ سۆزلىرىنىڭ ئاددىي ۋە تولۇق مەنىسى بولسا: - ھەقىقەت شەخس سۈپىتىدە شۇنداق گۇۋاھلىق بېرىدۇ، دەپ قارايمىز. شۇ شەخس بولسا مۇقەددەس روھتۇر، يەنى بارلىق خۇدانى سۆيگۈچىلەردە ماكان تۇتقان «ھەقىقەتنىڭ روھى» دىن باشقا ھېچكىم ئەمەستۇر. دەرۋەقە بىز «1يۇھ.» 6:5 دە «بۇ ئىشلارغا گۇۋاھلىق بەرگۈچى بولسا روھتۇر، چۈنكى روھ ئۆزى ھەقىقەتتۇر» دەپ ئوقۇيمىز.

ئەمدى كىم روھنىڭ شۇنداق گۇۋاھلىقىنى ئاڭلىيالايدۇ، چۈشەنەلەيدۇ؟ دەل شۇ روھقا تولدۇرۇلغانلار ئەمەسمۇ؟ «1يۇھ.» 5:10 دە مۇقەددەس روھ مەڭگۈلۈك ھايات توغرۇلۇق بۇ ھايات ئىگىلىرىگە گۇۋاھلىق بېرىدۇ، دېيىلىدۇ. روسۇل پائۇلۇس بىزگە «رىم.» 8:16 دە ئوخشاش خەۋەرنى ئېيتىدۇ. ئاخىرقى شۇ ئايەتتە يەنە، مۇقەددەس روھنىڭ ئىنسانلارغا خۇدانىڭ گۇۋاھلىقىنى يەتكۈزۈشى ئۇلارنىڭ ئىنسانىي روھى ياكى ۋىجدانى ئارقىلىق بولىدۇ، دەپ كۆرسىتىلىدۇ («رىم.» 8:16 نىمۇ كۆرۈڭ).

شۇڭا خۇدانىڭ مۇقەددەس روھى تەرىپىدىن كەلگەن، جامائەتكە بىۋاسىتە يەتكۈزۈپ ئاتا قىلىنىدىغان گۇۋاھلىق بار دەپ ئىشىنىمىز. بۇ گۇۋاھلىق ھېچ بولمىغاندا بەزى ئەھۋالدا خۇدانى ھەقىقىي سۆيگەن ئادەملەر توغرىلىق بېرىلىدۇ، ۋە ھەتتا دائىم بېرىلىشى مۇمكىن. ئۆزىمىزنىڭ تۇيغۇن، سېزىمچان بولماسلىقىمىز ۋە گاللىقىمىز تۈپەيلىدىن بۇ گۇۋاھلىقنى سەزمەي قېلىشىمىز مۇمكىن. ۋەھالەنكى، ئادەملەر بىلەن باردى-كەلدى قىلغىنىمىزدا ئۇلارنىڭ قانداق ئادەم ئىكەنلىكى يۈرۈش-تۇرۇشى ئارقىلىق ھامان بىلىنىدۇ (رەببىمىزنىڭ: «ئۇلارنى» (يەنى ساختا ياكى ھەقىقىي پەيغەمبەرلەرنى) ئۆزلىرى چىقارغان مېۋىسىدىن پەرق ئېتەلەيسىلەر» دېگىنىدەك؛ «مات، 20:7» نى كۆرۈڭ). ھالبۇكى، بەزى ئەھۋاللاردا (بولۇپمۇ بىرسى جامائەتتىكى قېرىندىشى ئۈستىدىن شىكايەت قىلغىنىدا) خۇدانىڭ ئاۋازىنى بىۋاسىتە ئاڭلاش ئىنتايىن زۆرۈر بولۇشى مۇمكىن. كىم بىسلۇن، يۇھاننانىڭ دېمىترىۇسقا قاراتقان بۇ تەرىپلەيدىغان گۇۋاھلىقى بىرسىنىڭ دېمىترىۇسنىڭ ئۈستىدىن قىلغان سەۋەبىسىز بىرەر ئەرزىگە رەددىيە بېرىش ئۈچۈنمۇ تېخى؟

بۇنداق روھىي گۇۋاھلىقنى ئاڭلاش روسۇل پاۋلۇس ئېيتقان «روھلارنى پەرق ئېتىش» دېگەن روھىي ئىلتىپات بىلەنمۇ زىچ مۇناسىۋەتلىكتۇر («1كور. 10:12). بۇ ئىلتىپات پەقەت يامان روھلارنىڭ (جىنلارنىڭ) ھەرىكەتلىرى (بار بولسا) نى پەرق ئېتىش بولۇپلا قالماي، بەلكى بەزىدە مەلۇم ئىنساننىڭ تۈپ ماھىيىتىنى (رەزىل بولسۇن، پەزىلەتلىك بولسۇن)، يەنى ئۇنىڭ روھى ئىچىدە نېمە دۇنيا بار ئىكەنلىكىنى پەرق ئېتىشتىن ئىبارەتتۇر.